

Inka Hopsu vihr ym.

Kirjallinen kysymys poliisin voimankäytöstä kulkuneuvon pysäyttämistilanteissa

Eduskunnan puhemiehelle

On yhteiskunnan ja aikuisten tehtävä varmistaa ympäristön turvallisuus alaikäisille. Erityisen suuri vastuu tässä on poliisilla, jolle on yhteiskunnassa määrätty laillisen voiman käytön tehtävä lakien ja järjestyksen ylläpitämiseksi. Suomalaisen yhteiskunnan ominaispiirteitä ovat vahva keskinäinen luottamus sekä korkea luottamus viranomaisiin, mukaan lukien poliisiin. On huolehdittava, että näin on myös jatkossa.

Tuusulassa tapahtuneen mopomiitin yhteydessä tapahtunut alaikäisen mopon pysäyttäminen kiilaamalla kuski aittaa ja konttia kohden on järkyttänyt ja herättänyt keskustelua poliisin voimankäytön oikeasuhtaisuudesta, oikeutuksesta ja toiminnan perusteista.

Poliisin ilmoittaman mukaan se on kyseisessä tilanteessa lähtenyt rekisterikilvettömän pakenevan moponkuljettajan perään. Rekisteröimätön moottoriajoneuvo ei ajoneuvolain mukaisesti voi olla liikennekäytössä ja rekisterikilpien tulee aina olla luettavissa. Tähän, epäiltyyn törkeään liikenneturvallisuuden vaarantamiseen ja ajoneuvon kuljettamiseen oikeudetta, kuten muihinkin rikoksiin, on poliisin puututtava, ehkäistävä niitä asianmukaisin toimin ja tutkittava ne asianmukaisesti. Poliisin voimakeinojen käytöltä vaaditaan kuitenkin kohtuullisuutta ja suhteellisuutta ja on tärkeää, että voimankäytön laillisuutta arvioidaan. Syyttäjä tutkii nyt poliisin toimia kyseisessä tilanteessa.

On kansalaisten luottamuksen säilyttämiseksi tärkeää, että poliisi käyttää voimaa vain silloin, kun se on välttämätöntä. Erityisen korkea kynnys voimakeinojen käytölle tulisi olla alaikäisten suhteen.

Tämän vuoksi on myös syytä varmistaa, ettei liiallinen voimakeinojen käyttö mahdollistu puutteellisten ohjeiden, lainsäädännön tai asetusten myötä. Sisäministeriön asetus poliisin voimakeinoista ja ajoneuvon pysäyttämisestä sisältää mm. 19 § kiilaamisen tavoitteeksi pakenemisen jatkumisen estämisen ja asettaa ehtoja, kuten mm. antaa mahdollisuus kiilaamisen kohteelle pysäyttää ajoneuvo ja varoa esteeseen kiilaamista.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 323/2026 vp

Näettekö tarvetta poliisin voimankäyttöä ohjaavan ohjeistuksen tarkentamiselle ja koulutuksen vahvistamiselle,

miten poliisia on ohjeistettu alaikäisyyden huomioimisesta ja vähimmän haitan periaatteen noudattamisesta mopojen pakkopysäytystilanteissa, ja nähdäänkö perusteita tarkentaa olemassa olevia ohjeistuksia erityisesti alaikäisten suojelemiseksi ja

voisiko poliisi vahvistaa yhteistyötä koulujen sekä kuntien nuorisotyön tai muiden nuorisotalan toimijoiden kanssa keskusteluyhteyden kehittämiseksi nuorten kanssa turvallisesta mopoilukäytöksestä sekä järkevistä toimintatavoista puuttua häiritsevään tai vaaralliseen mopoiluun?

Helsingissä 14.8.2026

Inka Hopsu vihr
Oras Tynkkynen vihr
Alviina Alametsä vihr